

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

تی یری میسان - par Thierry Meyssan

برگردان از: حمید محوی

۱۳ جولای ۲۰۱۵

در حاشیه گفتگوهای ۵+۱

روسیه از آب گل آلود ماهی گرفت

گفتگوهای ۵+۱ درجا می زند، نه به دلیل واشنگتن و تهران، بلکه به این علت که مسکو نظم نوین خاورمیانه بزرگ را نافه منافع خودش نمی داند. در اینجا تی یری میسان گوشه پرده تداوم گفت و گوهای لوزان را کنار می زند.

شبکه ولتر / دمشق (سوریه) / ۱۳ جولای ۲۰۱۵

از چپ به راست: ریاض حداد (سفیر سوریه در مسکو)، ولید معلم (وزیر امور خارجه سوریه)، بشینه شعبان (مشاور ویژه رئیس جمهور بشار اسد)، سرگنی لاوروف (وزیر امور خارجه روسیه)، ولادیمیر پوتین (رئیس جمهور فدراسیون روسیه)، ۲۹ جون ۲۰۱۵.

مذاکرات ۵+۱ به درازا کشید. پس از مشکل سلامتی آقایان کری و ظریف، تا می توانستند انواع و اقسام بهانه های دیگری را نیز مطرح کردند تا به تعویق انداختن امضای توافقات توجیه پذیر گردد. با این وجود، نه واشنگتن و نه تهران دستپاچه به نظر نمی رسند. به عکس، همه چیز به خوبی پیش می رود و گویی نه بین ایالات متحده و ایران بلکه بین این دو کشور و شورای امنیت مشکلاتی وجود دارد.

من پیش از این درباره مذاکره های مخفی بین اسرائیل و عربستان سعودی در رابطه با نتایج توافقات مطالبی نوشته بودم (۱). در مورد اقدامات روسیه اطلاعات مشخصی در اختیار ندارم ولی می توانیم گمانه زنی کنیم و خطوط برجسته ای را تشخیص داده و نتیجه گیری کنیم.

توافقات ایالات متحده و ایران (۲) در واقع انتخاب دوم در ستراتیژی رئیس جمهور امریکا اوباما بود زیرا طرح او در مورد تقسیم «خاورمیانه بزرگ» با روسیه در سال ۲۰۱۳ با شکست مواجه شد (۳). در نخستین گردهمایی ژنیو برای

صلح در سوریه (ولی بدون حضور سوریه)، واشنگتن در نظر داشت کنترل کشورهای عربی و تأمین امنیت اسرائیل یعنی کشوری که بیش از یک میلیون از اهالی شوروی سابق در آن به سر می‌برند را به مسکو واگذار کند. با این وجود این طرح با شکست مواجه شد، البته اشکال کار از سوی روسیه نبود بلکه به دلیل بروز دو دستگی در درون خود دولت اوپاما منتفی شد. طرفداران پر شور جنگ سرد، هیلری کلینتن و جنرال پترائوس در رأس آنها بودند که این طرح را تخریب کردند.

در نتیجه امروز کاملاً منطقی به نظر می‌رسد که مسکو از روی نگرانی به خاطر به خطر افتادن منافعش بخواهد در مورد اصالت مذاکره های ایالات متحده و ایران اطمینان حاصل کند. ولی جای آن را دارد که بپرسیم اهداف استراتژیک روسیه کدام است؟

در سطح کلی، روسیه و چین طرح خودشان را برای ساخت و ساز راه های قاره ئی که اقتصاد آزاد را برای آنها تضمین کند ادامه می دهند. ولی از سوی دیگر، ایالات متحده دست به هر کاری می زند تا از اجرای چنین طرحی جلوگیری کند و تسلط بر جهان را از طریق کنترل راه های دریائی برای خود حفظ نماید (نظریه «کنترل فضاهای مشترک» (۴)).

گاز به ازای جنگ افزار

در مورد «خاورمیانه بزرگ» (۵)، روسیه فکر می کند وجود کشوری نیرومند مانند ایران در مرز جنوبی کشورش برای جلوگیری از تهاجم طرفداران غرب، برای امنیت منافع روسیه مفید است، ولی نه تا آن اندازه قوی که بخواهد رؤیای باززائی امپراتوری پارس را در سر بپروراند. امروز ولادیمیر پوتین مناسبات بسیار عالی با رهبر انقلاب آیت الله خامنه ای و به همین گونه با رئیس جمهور شیخ حسن روحانی برقرار کرده است. ولادیمیر پوتین موفقیت های نظامی پاسداران انقلاب را در فلسطین، لبنان، سوریه و بحرین مشاهده کرده و در عین حال از گسترش فوق العاده صنایع نظامی ایران نیز آگاه است. چندین بار در هفته فرستاده های روسی به شکل رسمی و غیر رسمی برای مبادلات اطلاعاتی سیاسی و به همچنین نظامی و اقتصادی به تهران می آیند.

روسیه در مورد نتایج فروش آتی گاز ایران به اتحادیه اروپا نگران است. یعنی طرحی که در آغاز توسط ایالات متحده ترسیم شده بود تا بروکسل بتواند از گاز روسیه صرف نظر کند. ولی روسیه این موضوع را در کوتاه مدت به عنوان خطر تخمین می زند زیرا روسیه به تدریج از اروپا فاصله گرفته و ذخیره گازش را به چین خواهد فروخت. در نتیجه برای روسیه خطر در زمینه امور مالی تنها به یک دوره پنج ساله و حتی کمتر خلاصه می شود. یعنی تنها طی مدتی که برای ساخت لوله های انتقال گاز از طریق سیبری نیاز خواهد داشت. برای جبران خسارت فروش گاز ایران به جای گاز روسیه به اروپای غربی، تهران مبالغ نجومی برای خرید جنگ افزار روسی پیشنهاد کرده است، یعنی به طور مشخص برای خرید راکت های ضد هوایی اس ۴۰۰ که قادر است هر هدفی را در آسمان مورد اصابت قرار دهد.

با این وجود، این توافق به دلیل قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت که صدور سلاح به مقصد ایران را ممنوع دانسته به مشکل برخورد کرده است (۶). قطعنامه ای که رئیس جمهور وقت مدوودف تصمیم گرفت از آن پشتیبانی کند، یعنی جریانی که موجب بحران با ولادیمیر پوتین شد که در آن دوره نخست وزیر او بود. به همین علت امروز ولادیمیر پوتین درخواست کرده تا این قطعنامه حتی پیش از امضای قرارداد ۵+۱ برجیده شود. این موضوع برای واشنگتن مشکلی ایجاد نمی کند، ولی روند تقسیم جهان به دو جبهه را بیش از پیش برجسته می سازد.

تروریسم

موضوع مهم دیگر در رابطه با ستراتیژی روسیه در این پرونده، آینده داعش است. هیچ جای تردیدی وجود ندارد که سازمان تروریستی که امروز تحت فرماندهی ترکیه قرار دارد و از سوی بخشی از خاندان سلطنتی سعودی تأمین مالی می شود، آماده است تا عراق و سوریه را ترک کند و در قفقاز روسیه مستقر شود. از سپتامبر ۲۰۱۴ مدیریت امارات اسلامی (داعش) از افسران مغربی تصفیه شد و به جای آنها گرجستانی ها و ازبک ها اداره امور را به دست گرفته اند. در حال حاضر، ارتباطات داخلی افسران داعشی، با "تاکتی واکتی" به زبان عربی نیست بلکه همه به زبان روسی حرف می زنند، جهاد طلبان عرب غالباً به عنوان گوشت دم توپ به کار برده می شوند. برای مسکو ضروری است تا همین امروز داعش را در «خاور میانه» از بین ببرد، در غیر این صورت فردا مجبور خواهد شد با آنها در خاک خودش در قفقاز مقابله کند.

به همین علت، روسیه یک هیأت سوری را به مسکو فراخوانده است. با شگفتی تمام وزیر امور خارجه سوریه ولید معلم، هیأت نمایندگی با هم قطار خود سرگئی لاوروف مذاکره ای نداشت ولی از سوی رئیس جمهور پوتین روز ۲۹ جون مورد استقبال قرار گرفت. رئیس جمهور روسیه آقای پوتین در حضور روزنامه نگاران به گرمی از او استقبال به عمل آورد و طی سخنرانی طولانی طرح روسیه را به اطلاع او و رسانه ها رساند: سوریه باید برای حذف داعش به عربستان سعودی، اردن و ترکیه نزدیک شود. سپس، ولید معلم برای سخنرانی دعوت شد ولی در حضور رسانه ها و در کنار پوتین هرگز فرصت پاسخ گویی به او را نیافت.

روشن است که روسیه پیش از این به شکل مخفیانه درباره این طرح نه تنها با عربستان سعودی (۷)، اردن و ترکیه (۸) بلکه با ایران نیز مذاکره کرده بوده، و می خواست به تمام جهان نشان دهد که در وضعیتی قرار دارد که می تواند سیاست خود را به سوریه تحمیل کند. سوریه گرچه در مقابل طرح روسیه غافلگیر شد، ولی از این فرصت می تواند استفاده کند زیرا پایان جنگ را برای این کشور رقم خواهد زد.

از سوی دیگر، طرح روسیه مرتبط است به موضع گیری سوریه که از جنوری ۲۰۱۴ و دومین گردهمائی ژنیو (که خلاف گردهمائی اول سوریه نیز دعوت شده بود) اتحاد بین المللی را برای مبارزه علیه تروریسم فراخواند. این موضع گیری دائماً موجب تمسخر جهاد طلبانی شد که به عنوان «مخالفان میانه رو» بازشناسی شده اند و از سوی عربستان سعودی، اردن و ترکیه و به طور کلی و عمومی از سوی ناتو پشتیبانی می شوند.

آیا طرح روسیه قابل اجراء خواهد بود ؟

طرح روسیه گرچه به نفع تمام دولت های «خاورمیانه بزرگ» است ولی با این وجود در تضاد با توافقات بین سعودی ها و اسرائیلی ها به نظر می رسد. علاوه بر این، ترکیه و در نتیجه ناتو را از کارت اصلی شان محروم می سازد، یعنی کنترل جهاد طلبان در سطح بین المللی. به اجراء گذاشتن چنین طرحی به تعادل درونی تمام دولت های مربوطه بستگی دارد، موضوعی که تردیدهای متعددی را برمی انگیزد، ولی سرویس های روسی باید به خوبی درباره آن کسب اطلاع کنند.

در واقع، طرح روسیه موضوع راستی و درستی ایالات متحده را مطرح می سازد که آیا واقعاً خواهان صلح در «خاورمیانه بزرگ» هست یا نیست (برای انتقال نیروهایش به خاور دور) و آیا حاضر است از داعش به عنوان جنگ افزار علیه روسیه صرف نظر کند ؟

به همین علت ملاقات ها ادامه دارد. رئیس جمهور روحانی به مناسبت گردهمائی بریکس و سازمان همکاری شانگهای در اوفو به روسیه رفته است، رئیس جمهور پوتین پیش از تشکیل دولت جدید یا انتخابات قانونگذاری آینده به ترکیه خواهد رفت، در حالی که مسکو در انتظار شاه سلمان عربستان سعودی به سر می برد.

En marge des négociations 5+1
La Russie tire ses marrons du feu

- [1] « [Exclusif : Les projets secrets d’Israël et de l’Arabie saoudite](#) », par Thierry Meyssan, *Réseau Voltaire*, 22 juin 2015.
- [2] « [Que deviendra le Proche-Orient après l’accord entre Washington et Téhéran ?](#) », par Thierry Meyssan, *Réseau Voltaire*, 18 mai 2015.
- [3] « [Obama et Poutine vont-ils se partager le Proche-Orient ?](#) », par Thierry Meyssan, *Odnako* (Russie), *Réseau Voltaire*, 22 février 2013.
- [4] “[The Geopolitics of American Global Decline](#)”, by Alfred McCoy, *Tom Dispatch* (USA), *Voltaire Network*, 22 June 2015.
- [5] « [Quelle place pour la Russie au Proche-Orient ?](#) », par Thierry Meyssan, *Odnako* (Russie), *Réseau Voltaire*, 28 juillet 2010.
- [6] « [Résolution 1929 du Conseil de sécurité](#) », *Réseau Voltaire*, 9 juin 2010.
- [7] « [Arabie saoudite et Russie : nouvelle prise de contact](#) », par Boris Dolgov, Traduction Julia, *Strategic Culture Foundation* (Russie), *Réseau Voltaire*, 9 juillet 2015.
- [8] « [Comment Vladimir Poutine a renversé la stratégie de l’Otan](#) », par Thierry Meyssan, *Odnako* (Russie), *Réseau Voltaire*, 8 décembre 2014.